

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Megbukott a Herriot-kormány

Egész Franciaországban ma beszüntették a fizetéseket

Poincare az új francia miniszterelnök

— Az Estilap eredeti távirata —

A francia válság tegnap érte el a tetőpontját. A Herriot kormány már első bemutatkozása alkalmával megbukott és olyan példátlanul zilált helyzetben hagyta el az államkincstárt, hogy ebben a pillanatban senki sem tudja megmondani, mi fog történni a legközelebbi napokban. Jellemző Franciaország mai pénzügyi állapotára, hogy a francia nemzeti bank mindössze hatvan millió frankkal rendelkezik, s így, ha ezekben az órákban

valami váratlanul kedvező fordulat nem áll be, a nemzeti bank beszünteti a fizetéseit és az egész Franciaország hivatalosan csődöt mond.

Az utca hangulata ma némileg csöndesebb, de a Kamara előtt állandóan fenyegető néptömeg tolong, melynek szétoszlására az egész párisi rendőrséget igénybe kellett venni.

A legutóbbi eseményekről szóló távirataink a következők:

Demonzie pénzügyi terveit a radikális párt előtt népszerűvé tenni. Ennek dacára az ülés előtt még biztosra vették, hogy

Herriot mindenáron ragaszkodni fog a hatalomhoz, még ha emiatt néhány miniszterét fel is kell áldoznia.

Nagy erőfeszítéseket hajtanak végre a többség összehozására. A Herriot kormány helyzetét azonban az utolsó pillanatban teljesen reménytelenre tette az, hogy

a francia bank kormányzója kijelentette, hogy már elsején nem tudja az államhivatalnokokat kifizetni. Maga Doumergue köztársasági elnök hívta fel Herriot-t, hogy a kérdés fontosságára való tekintettel haladéktalanul kérje ki a kamara döntését a kormány sorsáról.

A délutáni ülést eddig még sohasem tapasztalt érdeklődés előzi meg.

rozati javaslatát, mely bizalmat szavaz a kormánynak.

A kommunista Cachin legfőbb bűnösnek a tőkésnek menekülését látja, akik mindenáron megakariják menteni vagyonukat. Údvözlí a kormányt, ha letöri a bankuralmat és a spekulációt.

Most feszült figyelem között újból Demonzie pénzügyminiszter szólalt fel. Előadja, hogy levelet kapott a francia bank kormányzójától,

hogy az egész rendelkezésére álló pénz nem haladja meg a hatvan millió frankot, ami azt jelenti, hogy már holnap, be kell szüntetni az egész országban a fizetéseket.

A válság csak úgy szüntethető meg, ha abbahagyják az amortizációs fizetéseket és leszámítják a még be nem hajtott 1926 évi adókat. A konszolidálás sürgősen végrehajtandó, de ő is beismeri, hogy ez példátlan pánikot keltene.

A kormány utolsó kísérletei

A minisztertanács egész éjszaka ülésezett és jóváhagyta azt a kormánynyilatkozatot, amelyet tegnap délután olvastak fel a kamarában és a szenátusban. A nyilatkozat

a törvényhozást haladéktalan intézkedésre hívta fel. Franciaország ki akarja fizetni összes adósságait, de nem akarja növelni a bankjegyforgalmat.

A stabilizálást nem kizárólag külföldi jegyzéssel óhajtja elérni, hanem a külföldön lévő francia devizákat vissza akarja hozni az országba. Vissza akarja állítani a tőke-szabadságot új amnesztiák útján. Az amortizációs pénztárnak

teljes szabadságot kell élvezni. Új adójavaslatot kell megszavazni, mely a munka jövedelmére és a meghatározásokra róvándó új terhek felállítását megállapítja.

Takarékosságra kell nevelni az országot és ezt magában az államháztartásban kell megkezdeni.

A vihar előtt

A tegnap délutáni ülés előtt a hangulat egész Párisban a legnagyobb mértékben kiélesedett. A Kamara folyosóin izgatottan jártak-keltek a képviselők és a miniszterek. A radikális párt délelőtti ülésén egymást érték a drámai jelenetek. Valószínűnek látszik, hogy

a kamara ülését holnap délelőttire halasztják, mert a kormány híján van olyan támogatóknak, amelyekre egnap még biztosan számított.

Marinaud délelőtti megalkította a pártközi jóléti csoportot, az egységes nemzeti kormány előkészítésére.

Már a kamara ülése előtt is bizonyosnak látszott, hogy Herriotnak nincs meg a többsége. Chaumpey belügyminiszternek nem sikerült

A megváltó Amerika

Az utolsó pillanatban mindenki Amerikától várja a megoldást. Nagy feltűnést keltett a New York Herald cikke, mely éles szemrehányásokat tesz Franciaországnak. Ha a franciák

nem akarták volna 1922-ben az egész Európát meghódítani, hanem megelégedtek volna azzal a szereppel, amely őt Európában a természet rendje

Leszavazták az új kormányt

Halálos csöndben kezdődött meg tegnap délután a párisi kamara ülése. Kint az utcán állandóan hatalmas néptömeg hullámszik és némán tüntet a Herriot-kormány ellen. Az eredményt mindenki előre tudja, de azért az utolsó pillanatban mindenki valami szerencsés, váratlan fordulatban remél.

Demonzie pénzügyminiszter olvasta fel az ismert kormánynyilatkozatot, melyben ismertetette, miképpen kell eljárni, hogy a külföldön lévő devizákat az állampénztárba visszahozzák. A kormány felveti a bizalmi kérdést, de előre is kéri, hogy bizalmatlanság esetén is

hatalmazzák fel a francia bankot a Morgan-kölcsön mara-

szerint megilleti, úgy már évekkel ezelőtt rendezhető volna pénzügyeit.

A cikket mindenütt nagy elkésztéssel fogadták, mert általános vélemény, hogy

csak a Morgan-alap mentheti meg Franciaországot és az amerikai milliárdosok így módon akarnak beleavatkozni Franciaország politikájába.

dékának szükségszerű felhasználására, mert különben az állampénztár kapuiat be kell zárni.

Borel kijelenti, hogy ha mindjárt megtagadják a kormánytól a bizalmat, jobb, ha nem is kísérleteznek.

Auriot zavarosnak látja a kormány nyilatkozatát. Kérdi, mit tesz a kormány a bonok visszafizetésére vonatkozólag?

Herriot felolvassa Cazaes hatá-

Kormánybukás éjjel tizenegykor

A végsőkig feszült idegek már alig bírták figyelemmel kísérni a tárgyalás menetét, amikor végre tizenegy órakor a felvetett bizalmi kérdésben szavazásra kerül a sor.

A kamara 290 szavazattal 237 szavazat ellen bizalmatlanságát fejezte ki a Herriot kormánnyal szemben és így a kormány kisebbségbe kerül.

A szavazás után Demonzie pénzügyminiszter még egyszer szólásra emelkedett és újból kérte, hogy fogadják el a Morgan-féle alap felhasználására vonatkozó indítványt. Az állam csak így tehet eleget kötelezettségeinek. A kamara a javaslatot a pénzügyi bizottsághoz utasította.

Késő éjszaka még egyszer összeült a kamara A parlament köznéven minden torgalom megakadt. A lovasrendőrség kivonult, széjjel szórta a tüntetőket.

Poincaré az új miniszterelnök

A szavazás után Herriot azonnal megjelent a köztársasági elnöknel és bejelentette le-

mondását. Doumergue a lemondást elfogadta és megkezdte a tárgyalásokat az új

kabinet megalakítására. — Poincaré és Barthou nevei kerültek előtérbe. Az államfő még az éj folyamán döntött

és Poincaré nevezte ki Franciaország új miniszterelnökévé. A kabinet névsorát most állítja össze az új kormányelnök, aki tudvalevőleg az intrazigens nemzeti irány képviselője.

Emelkedik a frank

A tegnapi események hatása alatt megszűnt a frank rohamos zuhanása, sőt némi emelkedés is mutatkozott. A tegnapi zürichi zárlat 11.75 volt, a ma reggeli zürichi nyitás 11 ötnyelcad kurzussal jött. Ez ugyan még nem jelent stabilizációt, de az már magában véve is öröndetes, hogy a [frank] katasztrófális letromlásában szünet állott be.

Új német könyvek a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában

Bettauer: Der Herr auf den Galgenleiter	5406
Bérence F.: Gerichtstag	5400
Daubler T.: Der Schatz der Insel	5403
Federn K.: Der Prozess Murri Bonmartini	5402
George Georg: Julia	5411
Renker G.: Das Volk ohne Heimat	5401
Riesemann: Fluchten	5404
Marschalek O.: Die Tiefen von Mangalore	5407
I. B. Morel: Der Mann den die Wange juckt	5412
Mann H.: Liliane und Paul	5405
Ostenso M.: Der Ruf der Wildgänse	5409
Wallace: Der Frosch mit der Maske	5408
Wiechert: Die blauen Schwingen	5410

Balázs Arpád legújabb nótáskönyve tartalmazza 19 legjobb dalát

1. Ahogy én szeretlek
2. Akit én szeretek
3. Az alispán leánya
4. Befordultam a konyhába
5. Csak még egyszer tudnék
6. És elment a fiu
7. Fény jár a nyomodba
8. Ha szavaid megfontolom
9. Kicsi falu, kicsi ház
10. Könnyeimben megtűrszöm
11. Levelet hozott a posta
12. Madárdalos erdőn
13. Nagy Gábornál muzsikálnak
14. Nem kell a csók
15. Piros pettyes ruhácskában
16. Rég szakadt fel a szívemből
17. Szabad-e
18. Tente babá tente
19. Valakinek a nótáját

Olcsón megveheti a Hegedüs Hirlapirodában

* Varrónók 10 százalék engedményt kapnak a divatlapokból a Hegedüs Hirlapirodában.

Az Atlantic nyári mozgó és Apolló mozgó

Ma, csütörtökön mutatják be

A végzetes első szerelem

c. hatalmas francia drámát 8 felvonásban.

A főszerepekben: **Henri Krauss**, a legnagyobb francia színész, **Helena Darlu**, a „Rejtelmek háza” női főszereplője, **Nina Vanna**, a „Virrasztanak a fegyverek” női főszereplője

Előadások kezdete az Apollóban d. u. 5. 7 és 9 órakor az Atlanticban 6 és 9 órakor

Jön! **HAROLD LLOYD** Jön!

HIREK

Mária királyné névnapja

Mária királyné mai névnapjára lobogódszbe öltözött a város. A görög-keleti székesegyházban délelőtt ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen a váradi notabilitások nagy számmal jelentek meg.

Párisi bevásárlási utam előtt a raktáron levő összes divatujdonságaimat „Rodier” kelméket és mosóárut tetemes árengedménnyel árusítom.

SZILÁGYI

női divatruháza
Bul. Reg. Ferdinand 3

* Vizumozás gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában.

* A patriarka nyaralása. Bukarestből jelenti a Rador: Miron Christea patriarka többheti időre Maroshévízre utazott.

* Dr Roxin Tódor lett a váradi Sportszövetség elnöke. Dr Zigre Miklós lemondása után, mint ismeretes, betöltetlen maradt a nagyváradi Sportszövetség elnöki széke. Az ügyeket ideiglenesen dr Roxin Tódor alelnök vezette, akinek mulhatatlan érdemei vannak a nagyváradi sport fellendítése körül. A bukaresti központ maga is méltánolni kívánta Roxin Tódor dr érdemeit és mint egy ma ideérkező távirat jelzi az FSSR legutóbb megtartott igazgatósági ülésén a nagyváradi kerület elnökévé dr Roxin Tódort nevezte ki. Roxin Tódort kinevezése alkalmából a kerülethez tartozó egyesületek elnökségei testületileg keresik fel üdvözlésükkel. A központ választását kétségtelenül szerencsésnek tartják és meggyőződésünk, hogy a sportszövetség új elnöke igyekezní fog a váradi sport nivóját még jobban emelni.

* A magyar bankjegyek felülbélyegzése Budapestre jelentik: A 8 Órai Újság írja: A koronabankjegyek pengőre való felülbélyegzése megkezdődött. Az új bankjegyek rövidesen forgalomba kerülnek. Váltópénzt azonban ezévből aligha bocsátanak ki.

* Magyar vizum 610 Lei a Hegedüs Hirlapirodában.

* Magyarország gazdasági megegyezést köt Törökországgal. Budapestre jelentik: Beavatott helyről értesülünk, hogy a török-magyar gazdasági megegyezés sikerrel bízta. A megegyezés a magyar nehézipar és a mezőgazdasági gépek exportját nagymértékben fel fogja lendíteni, míg Törökországból főként nyersanyagokat fognak Magyarországra szállítani, kedvező feltételekkel.

* Meg kell jelenni a bírósági idézésre. A nagyváradi városi járásbíró az utóbbi időben számos tárgyalást nem tudott megtartani, mert a beidézett al- és felperesek, vagy tanúk egyszerűen nem jelentek meg. Hyenkör a törvény értelmében karhatalommal kell elővezetni a meg nem jelenteket. Súlyos kellemetlenségeket kerül el tehát az, aki pontosan eleget tesz a bírósági idézésnek.

* Felhívás. Az összmunkásság kulturbizottsága felhívja minden dal- és zenekultúra iránt érdeklődő figyelmét, hogy minden kedden és pénteken 8—10-ig dal- és minden hétfőn és csütörtökön 8—10-ig zenetanítás lesz a Munkás-Oththonban a mai naptól kezdődőleg. Ugyanezen időpontban van tagfelvétel is. Nyomatékosan fel kívánjuk hívni a figyelmet arra, hogy a fenti kulturintézmények vezetésével Andrassy Ede, a városi színház kiváló képességű karagya lett megbízva. Kulturbizottság.

* Féláru utazás Budapestre. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* Megjelent a Vipera. Az elmúlt napokban hagyta el a sajtót a „Vipera” című satirikus hetilap, amely ugy talmánál, mint kiállításánál fogva méltán foglal helyet a hasonló hirlapi termékek között. A lapot Lascu Oktávián szerkeszti.

Az Adria Riviérája: Abbazia, ahol az Elena penzióban (Villa Steinacker) kitűnő, családias otthonra talál!

* Három szakértő két barackhoz. Megemlékezett az Estilap arról az árdrágítási perről, amelyet a Royal-étterem ellen tett folyamatba az ügyészség. Ma jelölte ki a bíróság a három szakértőt, akik meg fogják mondani: sok-e tíz lej egy őszi barackért és hat lej egy kajszinért? A három szakértő: Rein Jenő, az Elite-kávéház tulajdonosa, Borsy Géza vendéglős és Bleda Vasile tisztviselő, szőlőtulajdonos. A tárgyalás szombaton lesz.

* Varrónók figyelmébe! Style érkezett ma, ára 180 Lei a Hegedüs Hirlapirodában.

A legszebb kilátás az Adriai-tengerre Abbaziában az Elena-penzióból nyílik

* Külföldi művészekről elismert zongora-hangoló, hangolások és javításokat, tisztítást vállal. Meghívásra vidékre is megy. Zongora vásárlásnál mint szakértő díjtalanul rendelkezésre áll a nagyérdemű közönségnek. Címe: Oradea Str. Nicolae Jorga 35.

* Masamodok figyelmébe ajánlja szállag raktárát Altman és Reich. 2770

Vizumárok

a Hegedüs Hirlapirodában

Magyar vizum	610.—
Osztrák	800.—
Jugoszláv	1200.—
Olasz	600.—
Német	1400.—
Francia	800.—
Belga	800.—
Cseh	630.—

Allandó és kedvezményes vizumákról felvilágosítások.
Telefon: 458,

Romániai új behozatali vám-tarifiakönyv

legújabb kiadása. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

Ha

beiratkozik a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárába, 40 leiért havonta minden könyvet kiolvashat.

Diákbál

ooo

Augusztus 17-én fényárban fog úszni a Heyman-szinkör. A külföldi egyetemi hallgatók rendezik impozánsnak ígérkező nyári mulatságukat. A dátum még messze van, de a külföldi diákok olyan műsorral, olyan felkészültséggel akarnak a nyilvánosság elé lépni, hogy szereplésük sokáig emlékeztet maradjon a váradiak előtt. A rendezőség karöltve a szereplőkkel, mindent elkövet, hogy erre a garden-partyra, mint mintamulatságra emlékezzenek. A műsor keretében Nagyvárad legszebb bakfiai fogják fellépni. Partnereik a diákok lesznek. A műsort Parlágyi Lajos rendez, aki egész elismert tudását latba veti a mulatság sikeréért. Pontosan 12 órakor megválasztják a bálkirályt és bálkirálynőt, akiket négy férfi és négy nőből álló zsűri koronáz meg. A zsűri (Nagyvárad elite-társadalmából) alakul. A műsort hajnalig tartó tánc követi, amelyet szabad színpad, éjjeli konferansz fog színesíteni.

A részletes tudósítást a következő számokban közöljük.

A rendezőbizottság felkéri az alant feloszlott hölgyeket és urakat, hogy július 24-én, szombaton délelőtti 11 órakor a zsidó liceum udvarán egy rövid megbeszélésre összegyűlni szíveskedjenek:

Balázs Nusi, Beck Anci, Láng Mancsi, László Agnes, Marót Anna, Molnár Anna, Molnár Klári, Munk Kató, Németi Hédi, Parlágyi Ilonka, Salamon Duci, Robitsek Agnes, Robitsek Klári, Weisz Annus, Ziszovits Lenke, Báthory Gábor, Barna Zoltán, Biró Imre, Biró József, Beck Károly, Koiliner István, Herskovits Imre, Kertész Tibor, Lampel Ödön, Lánzy István, Farkas Béla, Kunda Andor, Pártos Endre, Scherz György, Spitzer István, Niszel Mátyás, Popper Ernő, Adorján Péter és Pál, Tokai István.

Heyman szinkör

ma bemutatja
5, 7 és 9 órakorZüllés
utjánAsta Nielsen és Gregor
Chmara utolsó nagy film-
jét 7 nagy felvonásbanZIGOTTO és FATTY
vigjátékokkal

Jön!

Jön!

Eltérő-halálra

Közép-Európa nyaraló-
és gyógyhelyei közül
legelőcsőbb és legelőke-
lőbb: Abbázia. Keresse
meg a Pensione Elenát
(Steinacker-Villa)

A kormány finanszírozni fogja
az idei gabonatermés értékesítését

Bukarestből jelenti a Rador: A kormány gazdasági delegációja tegnap este Garoflid miniszter elnökletével ülést tartott. Az ülésen az új terméskészítési kérdésével foglalkoztak. Többek hozzájárulása után elhatározták, hogy az állam a Banca Nationalával és a többi nagy bankokkal karöltve fog eljárni. — Megállapították a gabona-ex-

portörök pénzügyi támogatásának tervét is.

Ezután az erdélyi árvízkarosultak segélyezésének ügyével foglalkoztak.

Hevesebb vita fejlődött ki a tojás- és a bor export-illeték leszállításának kérdése körül, amelynek végleges döntését a legközelebbi ülésre halasztották.

Mihály trónörökös
betegsége

Bukarestből jelenti a Rador: A hirtelen megbetegedett Mihály trónörökös ma Bukarestbe szállították, hogy állandó orvosi felügyelet alatt álljon. A tegnap elterjedt hírekkel szemben hivatalosan megcáfolják, hogy Mihály trónörökös egy vesztékutya megharapta volna. Mindössze any-

nyi történt, hogy a trónörökös Helena hercegnő kis kutyájával játszadozott, amelyik később megveszett és elpusztult. Mihály trónörökös Bukarestbe történt szállítása csak preventív intézkedés és orvosi vélemény szerint valószínűleg injekciós kezelésre sem fog sor kerülni.

A szalárdi malom gyújtogatói
a bíróság előtt

Emlékeznek még az Estilap olvasói arra a tűzre, amelynek csaknem áldozatul esett a szalárdi Bartsch-malom. Annak idején a csendőrség a lefolytatott nyomozás alapján letartóztatta Pongor Ernő, Kovács József és Mocan Gábor szalárdi lakosokat, az előbbi kettőt büntettség, az utóbbit pedig felbujtás gyanúja miatt. Az ügyészség vá-

dat emelt a gyanúsítottak ellen, akik ma álltak a törvényszék Babits-Constantinescu tanácsa elé.

A vádlottak tagadták a terükre rótt bűncselekményeket. Lapunk zártakor a tanúk kihallgatást kezdte meg a bíróság. A vádlottakat Roman Taccian és Roxin Tivadar dr védik, a sértettet Erdélyi Szevér dr képviseli.

Ujabb ötven áldozata van
a jugoszláviai árvíznek

Belgrádból táviratozzák: A jugoszláviai árvízkatasztrófiák száma napról-napra nő. Ipekéből jelentik: A Lusica-patak áradása Lugovo községben 50 embert megölt.

Budapesti jelentés szerint a Duna áradása megszűnt. A folyó nyugodt.

Kilakoltatnak
egy előkelő váradi nagykereskedést

Az ismert Ifj. Weisz Bernát nagyváradai fűszerkereskedés — mint tudjuk — Várnai Ferenc örököseinek Jorga (Zöldfa)-utcai házában van. A háztulajdonosok — dr Egry Gergely ügyvéd után — kilakoltatási pert indítottak a cég ellen; azon a címen, hogy a cég a bérmegállapítás fizetési feltételeit nem tartotta be. A törvényszék ma helyt adott a keresetnek és kötelezte az Ifj.

Weisz Bernát céget, hogy a helyiségeket három hónap alatt ürítse ki. Az ítélet az esetleges felülvizsgálati kérelemre való tekintet nélkül végrehajtható.

Jön

Harold Lloyd

Időjárás

ooo

Ma délelőtti hűvös szél váltotta fel a kánikulát, de a felhős égbolt csak ígérte az esőt.

Prognózis: Enyhe idő, helyenkint nyári zivatarok. Több helyen jégesővel.

A lej 2.35

Tegnap Zürichben a lej értékelése váratlanul ellanyhult. A zárlatban és az utótőzsdén 231-ig zuhant le. A tiz pontos esést a romániai piac nem respektálta. Bizott benne, hogy csak pillanatnyi zavarról lehet szó, s az itteni kurzusok tovább is 240-es zürichi árfolyamon arbitráltak. Ma a nyitásban már tényleg javulás jelentkezik. A lej ismét a 235-ös kurzussal megszilárdította az előlegezett bizalmat.

A mai
zürichi nyitás

BUKARESTI 235—

BERLIN	12295	PARIS	116250
NEW-YORK	51660	PRAGA	1530—
LONDON	251250	B. PEST	72.30
BECS	73—	MILANO	1675—

Nagyvárad
árfolyamok

Magyar korona	327 pénz	322 áru
Dollár	21950	22050
Cseh korona	650	653
Svájci frank	4250	4275
Osztrák shilling	31—	3120
Francia frank	500	515
Angol font	1070	1075
Olasz líra	720	730

Bukaresti
zárlat

(déli 12 órakor)

BUDAPEST	—	3090
BECS	—	31.10
PARIS	—	5.10
LONDON	—	1075
ZÜRICH	—	465
MILANO	—	7.25
NEW-YORK	—	220—
PRAGA	—	652

Az eltűnt festő
csontváza

— Az Estilap eredeti távirata —

Bécsből jelentik: Ismeretes, hogy Jungelwaldban néhány nappal ezelőtt egy férfi csontvázára akadtak. A nyomozás megállapította, hogy a csontváz Stengi René bécsi akadémiai festőnövendéké, aki tavaly októberben eltűnt és minden valószínűség szerint öngyilkosságot követett el.

* Passzív a német külkereskedelmi mérlege. Berlinből jelentik: Németország külkereskedelmi mérlege június hónapban passzívvá vált. Ez az első eset az 1926-os évben, mert eddig mindig aktív volt a mérleg.

**Az anyós nem hárpia,
de azért nem lehet vele
egy fedél alatt lakni**

Anyósperekben tömérdek ítéletet hozott már a bíróság; mindamellett az az ítélet, amelyet a berlini bíróság, — mint berlini tudósítónk írja — dr. Hans Jeger vegyész perében hozott, klasszikus anyósítélet marad.

Dr. Hans Jeger a házassága után fiatal feleségével abba a lakásba költözött, amelyben az édesanyja lakott. A fiatalasszony jószívű és engedékeny volt, ennek ellenére „nem bírta ki az anyósa mellett”. Az idősebb Jegerné uton-utfélen üldözte és bosszantotta menyét, míg végül ez megunt a háborúságot, hazament szüleihez. A férj több levélben kérte, hogy jöjjen vissza, de mindegyik levélre ez a válasz érkezett:

— Velel szívesen élek holtomig de az anyád nélkül!

A vegyész erre a bírósághoz fordult s ítéletben akarta arra kötelezni a feleségét, hogy térjen vissza az elhagyott családi tűzhelyhez. A bíróság megállapította az ítéletben, hogy az anyós és menyke között fenálló differenciák nincsenek ugyan ténybeli bizonyítékai, mindamellett fel lehet tételezni, hogy ezek a differenciák valóban fennállanak.

— A bíróság — hangzott többek között az ítélet megokolása — a váloperek során azt a tapasztalatot nyerte, hogy az anyós és menyke között áthidalhatatlan ellentétek vannak. Ezek az ellentétek a legtöbbször nem abból származnak, hogy az anyós összerúghatja a rossz asszonyt, vagy ahogy a köznyelv őt megbélyegezni szokta — „hárpia”. — Egyáltalán nem. Legtöbbször az anyós is éppen olyan jóindulatú nő, mint a menyke. Hogy mégis állandó a civakodás közöttük, ennek az az oka, hogy két asszony lévén egy családi tűzhely mellett, nem tudnak megégyezni.

Legtöbbször mind a két asszonynak más és más a elfogása a főzésről, a háztartás viteléről, a gyermeknevelésről s száz aprócsoprt dolgokról, amely a napi életben előfordul. Ezek a nézet-ellentétek idővel elmérgesednek s valóságos gyűlölet keletkezik a két asszony között.

— A bíróság — folytatja a megokolás — úgy találta, hogy a szóban forgó esetben ilyen elmérgesedett ellentétiről van szó. A bíróságnak az a feladata, hogy a feleséget nem lehet arra kötelezni, hogy anyósi atmoszférában töltsön az életét. Ha Hans Jeger azt akarja, hogy a felesége visszatérjen hozzá, ám szerezzen neki olyan családi tűzhelyet, amelynél a háziasszonyi tisztet csak ő egyedül töltheti be. Ha ezt képtelen megtenni, akkor a fiatal asszonyt nem lehet arra kötelezni, hogy a férje mellett éljen.

Dr. Hans Jeger most az előtt a súlyos dilemma előtt áll, hogy vagy a feleségétől, vagy az édesanyjától kell megválnia.

Színes illikalap 195 Lelöl
kalapszalón, Str. Alexandrii
RITA (Teleky)-utca 21. 2774-2

Kifűnő asztali bor
1 liter

18.— lei

Vasile Conta (Halász)-utca 43.

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

ÍRTE: PAUL LANGENSCHNEIDT

„En magam szoktam a kezem megmosni” válaszolt röviden Holm gróf. „Ugyanis engem esetleg zavarna az, ha egy hitelező otrombában, bizalmasan hozzám jönne!”

„De gróf ur, ezt sohasem teném, soha” biztosította buzgón Izidor.

„Tenné biz ön, Kohn ur”, hangzott Holm ellenvetése. „Higgye el nekem, ön is megtenné. En szakértő vagyok ezen a téren.”

„Gróf ur, ön tréfál” válaszolta Izidor bizonytalanul.

„Képzetelemben már látom önt, amint vállamat veregeti, vagy elkiáltja magát egy helyiségben: „Nincs itt barátom, a Holm gróf? Látja, akkor aztán én olyan goromba lennék, mint a disznó. Már pedig miért legyek én ön iránt goromba?”

Izidor hallgatott. A gróf lehajtottá poharát, több nem is volt az üvegben. Izidor intett a pincérnek.

Holm rágyújtott egy szivarra. „Végül is” folytatta valamivel szelídebben, „ne erőszakoljuk senkinek sem a szerencsét. Hiszen ott lent is egészen szívesen tartják az érintkezést a különböző társadalmi tényezőkkel. Egyszer még ráuszítom önmre is nagynénemet, aki iparszerűen üzi a jótékonyt, — lásd a mai céót! Hiszen ön tudja, hogy a jótékonytáknak ez a lapja csaknem mindig ráfizetéssel dolgozik és az egészen a célja csak az, hogy egy idős asszony többé-kevésbé kövér vállára egy Anna-rend kerüljön. Ha azt akarja, hogy ezeknek az amazonoknak a hatalmába iusson, — szívesen! És aztán... Állj, hiszen éppen itt volna az ön számára kitűnően megfellelő impresszárió! Sternau!” szólította meg a gróf a székfűtőben állomásozó házi huszárezred egyik arramenő főhadnagyát, „Sternau, hozzám!”

A főhadnagy odament. Csinos, karcstermetű férfiú volt, alakjával az csírák tisztokra emlékeztetett, világoskék szemével, hosszú, selymesszőke bajszával mint-ha bakfisregényből vágták volna ki.

„Kedves Sternau”, mondotta a gróf és ülve maradt, „itt van Kohn ur, akinek keresztneve Izidor — valóban, tréfán kívül — valami Zeppelin-féle ember, aki nyomorult világgyetemünk magasabb légrétegei felé igyekszik. Vegye őt pártfogásba és Kohn Istenének áldása lesz magán. Lázár, bizalommal fordulhat Sternau báró főhadnagyhoz.”

„Nagyon megtisztelve érzem magam, báró ur”, hebegte Izidor. Nem volt egészen tisztában a megszólítással.

Sternau derűs szemének tekintete tovasiklott Izidor fölött. „Van még számomra egy pohár, Holm?” kérdezte.

„Maecenas atavis...” idézte a gróf, miközben Izidorra mutatott.

„Megtiszteltetés... megtiszteltetés”, hebegett Izidor és mindig állt. És kétségbeesve nézett körül, pincér után, aki már sietett is a második üveggel. „Engedje meg, báró ur” folytatta azután, miközben sietve töltött a főhadnagynak. Az itallal leöntötte kezét.

Holm gróf az élvezettől felsőhajtva dőlt hátra székében; arca tűzpirosan ragyogott, szeme csillogott. „Hogy van, báró ur?” utánozta Izidornak a megszólítását.

„Jól” felelte hanyagul a báró, „azaz, természetesen, hogy nyomorúságosan. Végso ütökártyámat, nagynénimet, a mult kedden elvitte az ördög.”

„Szívélves részvét-szerencse kívánatom” válaszolta Holm és nagyot szippantott szivarjából. „Gurulni kell a pénznek.”

„Nincs mit tenni”, kacagott fel idegesen Sternau. „Az az elvakult asszony minden áldásos intézményt, ami csak van, ellátott ösztöndíjakkal, egyedül engem nem, — mintha bizony egy huszár nem a legáldásosabb intézmény volna a földön!”

„Válogatás nélkül kell elosztani az adományokat, méltányosság nélkül a boldogságot!” válaszolta flegmátikusan Holm. „Üsse talán agyon ezt a millomos Kohn, előbb pedig tétesse meg magát az ő örkösévé!”

A „millomos” szó hallatára a huszártiszt kék szeméből villámgyors vizsgálódó pillantás esett Izidorra.

Ez pedig jólesően mosolygott. „Millomos”, tiltakozott, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy úgysem hiszik ellenmondását. „On tuloz, gróf ur. Nyugodtan letörölhet egy nullát.”

„Kedves Lázáróm” válaszolta higgadtan Holm gróf, „ha egy nullát letörölünk, akkor ön a mai jótékonytáji luriánk számára el van intézve. Egy dologgal legyen már tisztában: önkö zsidók a kamatot szedik, mi keresztények a tételt.”

Izidor nem valami kényelmesen érezte magát. Az a mód, ahogyan Holm az orra alá dörzsölte vallását, már kezdett utálatossá lenni. Próbált más témára térni.

„Milyen szépség-koszoru” ezt akarta megjegyezni, miközben színtelt lelkesedéssel a terembe pillantott, ahol épen vége telé járt a kotillon és a párok a hűtőbe igyekeztek. — amikor látta, hogy Sternau hirtelen felugrik. Izidor megfordult: Holm gróf, unokahugával egyenesen feljűk tartott. A kapitány is felkelt és Izidor sietve követte példáját.

Fejébe szállt a vér. Zavarában elfelejtette letenni szivarát, pedig ujját már majdnem megégette. Úgy tűnt fel neki, mintha zúgó lendítő kerekek forognának körülte, amelyek, legkisebb megmozdulása esetén, szétzúzással fenyegetik.

Csak lassan nyerte vissza nyugodtságát. Ötvenes években járó idősebb nőt látott maga előtt; kényelmes embonpoint, ezüstszálakkal kevert szőke hajcsomó, okos kék szemek. És mögötte feltűnt aranyosan — az „Idegen lány”, aki még nem vette le jelmezét. Izidornak most úgy tűnt fel, hogy kisebb és diszebb, mint a szinpadon. Megint látta Izidor a nagy kék szemeket, amelyek pillanat alatt oly rejtélyesen el tudtak sötétülni.

Sternau kezét csókolt a nőknek. Négy szem vizsgálta álmélkodva Izidort és azután a négy szem tekintete épen oly idegenkedve siklott az asztalon levő üvegekre. Rövid, szorongó szünet következett.

Holm gróf végül megemberelte magát. „Kegyeskedjél megengedni néni, — kedves Dóra, hogy bemutassam nektek...” El akarta

mormolni, de aztán katonás bravura szánta el magát és pontosan kimondta a nevet „... Kohn urat, Kohn Izidor urat!”

A négy szem megint végigmért a férfit, aki halottápadtan, arcán lájdalmas vonással hajlongott előttük. Azután a két nő üdvözlésképen megbiccentette fejét.

„Fenségi! — Grófné asszony!” dadogta gyémoltalanul Izidor. Szerencsére, senki sem hallotta.

„Komtezz, ön elbűvölő volt”, csengett a huszár lágy hangja. „Engedje meg, hogy e nagyszerű élvezetért hálámat lábai elé helyezzem.”

Könnyed pir futott át a fiatal grófnő finom arcán, mialatt hálás mosollyal nézett a huszárra.

„Es szabad az ünnepegy sikeréhez gratulálnom, méltóságos grófnő?” fordult Sternau a nagynénihez.

„Önmagában véve bizonyára”, válaszolta habozva a grófnő. „A fenség éppenséggel lelkesedett. De anyagilag...” és lemondóan rántott egyet a vállán.

Holm gróf ekkor közbeszólt. „Berner barátod mekacsodik”, dörögte, „bizonytalan fráter, jólakott szélhámos. Azért nem akar adni, mert elűtötték a Viktor-rendtől.”

A grófnő kissé elsápadt. Dóra szeme aggódóan csüggött rajta.

Izidor összeszedte magát, úgy érezte: most, vagy soha! A nagy pillanat rátalált a maga emberére. Egy csapásra eltűnt könnyű mámor és hallhatatlan akarat, nyugalom és szilárdság töltötte el, amint elfogja a nyugalom a halál-raszánt embert, az elháríthatatlan vég láttára. Előrelépett. A huszártiszt szavai még a füleiben csengtek.

„Méltóságos grófnő” mondta határozottan, „méltóságos grófnő kegyeskedjél nekem megbocsátani, ha bele merészkedem avatkozni olyan dolgokba, amelyekhez alapjában véve semmi közöm. De már mondtam az ön unokaöccsének, Holm gróf urnak, akit az iskolából van szerencsém ismerni: régóta élénk vágyam az, hogy szerény erőmhöz vegyem a jótékonytáji szolgálatába álljak.”

Mint amikor elsötétült szinpadon a leplek egyre világosabbakká lesznek és egyszerre csak színekben ragyogó táj képe derül fel, úgy változott át egyszerre a grófnő hangulata.

Szeretreméltó mosollyal, hű jóakarattal és nyájassággal nyújtotta Izidor felé a kezét. „Kohn ur, ezt már szeretem! Előre is köszönetet mondok önnek szegényeink nevében. Ön nem is hinné, milyen sok nyomort kell nálunk enyhíteni...”

„Ha a méltóságos grófnő lenne kegyes megengedni” válaszolta buzgón Izidor, „és ha én önnek holnap ötszáz, vagy ezer márkát...” Hirtelen félbeszakította magát. Azt akarta mondani, hogy „küldenek”, de ragyogó ötlet villant át agyán; egyszerre világosan látta, hogy előtte uszik a mentő tutaj, amely őt az árból a partra kimentti. Mindkét öklével dolgozni kezdett. „Ha holnap átvihetném önnek” folytatta gyorsan tovább.

A grófnő arcán ragyogóan tündökölt a kegy napja. Izidor szilárdnak érezte a talajt lába alatt. Nem vette észre a pillantást, amellyel őt Sternau mustrálta.

„Kohn ur” válaszolta a grófnő, „ön jó ember és a jó emberek én szeretem. Jöjjen bátran tízen-kettőtől háromig mindig otthon vagyok.”

(Folytatjuk.)

Van-e új színészgeneráció?

A nagyváradai színinövendékek tegnap esti vizsgaelőadása

Tegnap este a színháznak különös képe volt. Aféle évzáró vizsgája folyt le azoknak a fiatal hölgyeknek és uraknak, akik a színművészi pályára készülnek. A nézőtér egész szépen megtelt. Rokonok hada lepté el a széksorokat, s rutinos színészek mosolya ült meg a páholyok mélyét. A váradai színésziskola növendékei megmutatták, mennyit sajátítottak el a színjátszás tudományából az elröppent tanév alatt. Igen — így lehet mondani — színjátszás tudományából és nem a színpad művészetéből. Ahhoz, hogy a tiszta művészet fogalma szóba jölessen, nem elég odaadó szorgalmat bizonyítani. Egy kis adottság és ösztönös intelligencia is kell. De sajnos ilyest a derék Hetényi mester nem irányu igyekezete sem csíholhatott ki a rendelkezésre állt anyagból. Látszott a növendékeken a fáradtságot nem ismert munka és látszott az a heroikus küzdelem, amit Hetényi Elemérnek, Benes Ilonának, Békeffy Mihálynak és a többieknek folytatniuk kellett, míg a tegnapi estét valóra válthatták. Nem ok az okai, ha az egyébként jóakaratu tapsoktól hangos vizsgaelőadásnak mégis csak az a rezüméje, hogy az erdélyi színigazgatók számára igazán keserves feladat az utánpótlást itt megtalálni. Egy-két fejlődőképes színinövendék kívül a legtöbből hiányzik az az önkritika, amely megértetné vele, hogy a komoly művészi sikerhez még sokminden kell, mert a színészi pálya csak látszólag könnyed karrier. A színiskolából az elmúlt években gyakran pompás erők kerültek ki. Így nem egy kis váradai színinövendékből lett erdélyszerte ismert szubrett, vagy kitünő drámai szende. De az idők múlása azt bizonyította, hogy a színművészi pálya ma ugyszólván teljesen elvesztette azt a kevés realis jellegét is, amit néhány év előtt még reprezentált. Kinek van ma kedve színésznek, vagy színésznőnek lenni, amikor elismert nevek sem találhatnak már elhelyezkedésre. Akik mégis társanták magukat, hogy ottbagyják a nyugodt polgári pályát, egy ragyogóbb jövő reményében tettek, aminek elkövetkezését senkinek sincs joga kétségbe vonni.

Egyébként tegnap este a színinövendékek vizsgaelőadása alkalmából a rózsaszínbetétes színpad alkották a színrekerült tizenkét darab-részlethez a milliót. A Dr Szabó Juci ugyanabban a színpadon játszott, amelyikben a sejtremények helyettesítette a Marika hegyikunyhóját. De így is elég illuziókeltő volt, legfeljebb magánviselte a modern Schakespeare-rendezés külsőségeit: Hamlet színpadon. A zenekart Bé-

keffy karmester zongorajátéka pótolta. A növendékek közül legelső sorban Rimai Irén tűnt fel. Egyéni bájoságát, ösztönös képességeit egészítik ki, s a Marika címszerepében, ha nem is találta el az igazi hangot, kellemes fel-tűnést keltett, s a legőszintébb sikere neki volt. Utána a sokoldalú Heinrich Géza következett. Belőle is ügyes, színpadképes színész lesz, ha még kellő igyekezet-

tel rutinra és megfelelő intelligenciára tesz szert. Papp Rózsi is ügyes kis színész nő lehet még. Ezt bizonyította a Dr Szabó Juci címszerepében. Péchy Otília már régi színpadi rutinjával a növendék-átlag fölött állt, s érthető, ha nyílt színen ovációkban részesült. Ugyanez mondható a néhány kabinetalakításban feltűnt Zász-ló Zsoltról. Horváth Malvin-nak, Baranyi Rózsának, Lacák Irénnek, Szentesy Ettá-nak még tanulniuk kell, mert az idő még valóra válthatja azt a balhiedelmüket, hogy ők már színész-nők... Pásztor Ernő és Farkas

Simon szintén csak vállalkozó ke-délyeknek minősíthetők. A bemu-latott táncokat különben a pom-pás Szabó Gitta tanította be, az énekszámokat meg Békeffy Mi-hály. Színe került a Leányvásár, a Gyurkovics lányok, az Árvács-ka, a Névtelen asszony, a Papa kedvence, a Palika, a Marika, a Dr Szabó Juci és a Három grácia egy-egy jelenete.

Nem szabad, hogy az ezuttal el-hangzott őszinte szó kedvét szeg-je a színészielölteknek, de most igazán nem teheti meg az erdélyi magyar színjátszás, hogy engedje elhárítani a pótlás könnyedségét.

Új szövetségeket terveznek az olasz külügyminiszteriumban

Bolgárellenes blokk — a kisantanton kívül?

— Bukaresti tudósítók távirata —

A Cuvantul írja: A leg-utóbbi román-bolgár határin-cidenseknek jelentős visszaha-tásuk van a két állam külpoli-tikájára. Mindkét állam tapo-gatódzik: hogyan lehetne új egyezményeket kötni, amelyek a mai feszült helyzet okait megszüntetnék.

A Balkan-Radio bolgár távirati ügynökség ezzel kap-csolatban úgy értesül, hogy a román diplomácia buzgón dol-gozik azon, hogy Athén és Belgrád közt köztedés, barát-ságos viszony alakuljon ki, ami azután lehetővé tenné közös bolgárellenes front kialakulá-sát. Sőt, mi több, azt is jelenti ez a bolgár ügynökség, hogy az erre irányuló tárgyalások már meglehetősen előhaladot-

tak, és ha bizonyos függő kér-dések megoldást nyernek, ak-kor már garancia-paktumot is lehet kötni.

Olaszország, amely más bal-káni politikát folytat, mint Ro-mánia, Szerbia és Görögország, nem járulna hozzá egy bolgár-ellenes blokkhoz, ezért közve-títő szerepet igyekszik ját-szani az érdekelt államok kö-zött. Így a szófiai olasz követ már azt a tanácsot adta a bol-gár kormánynak: intézkedjék, hogy a bolgár sajtó szüntesse meg románellenes hadjáratát.

Viszont a bukaresti olasz kö-vet is teljes higgadságot java-solt a történet határincidensek-ke kapcsolatban.

Míg a bukaresti és a szófiai olasz követ a konfliktusok el-

símitásán dolgozik és közös megegyezés alapját keresi, ad-dig az olasz külügyminiszte-riumban olyan blokk alakítását tervezik, amely a kisantanton kívül állva magában foglalná Romániát, Bulgáriát és később Görögországot is.

Ugy látszik, egyelőre ennek a kombinációnak nincs sok ki-látása sikerre, mert Románia nem kíván olyan szövetséget, amelyből Jugoszlávia ki van rekesztve. Másrészt Görögor-szág sem járulna hozzá ehhez a politikai egyesüléshez, főleg azért, mert Bulgáriában évszá-zados ellenségét látja.

Hozzáfüzi még mindehhez a Cuvantul, hogy Bulgá-riában tovább tart az izgatás Románia ellen.

Becserélik a régi magyar és osztrák állampapirokat

A bukaresti lapok közlése szerint a volt osztrák-magyar monarchia bármilyen állam-papírjának tulajdonosai augusz-tus 15-ig a pénzügyminiszte-riumban letétbe kell, hogy he-lyezzék ezeket az állampapiro-kat, akár le vannak bélyegez-ve, akár nem és tekintet nélkül

arra is, hogy bejelentették-e vagy sem e papirokat.

Akik e felhívásnak nem tesz-nek eleget, azoknak majd an-nak idején nem lesz joguk ah-hoz, hogy román államkötvé-nyekre cseréljék át ezeket az értékpapirjaikat.

A vásártér rendezése

Több tisztaságot a fabódék környékén

Érdekes beadvány érkezett teg-nap Tulbure Györgyhöz, az ideiglenes városi tanács elnöké-hez. Kovács Jenő és husz társa kereste meg a tanács fejét és min-denekelőtt hálás köszönetet mon-dott a Viteaul Mihail (Nagypiac) tér rendbetozásaért, amelyet tud-valóvólag a Nagyvárad Estilap akciója alapján néhány nap alatt igazán elismeréseméltó energiá-val hajtottak végre.

A beadvány azonban még to-vábbi intézkedéseket is kér a vá-rosi tanács elnökétől. Rámutat ar-ra, hogy a piacon levő fabódék-ban legalább is husz engedély nél-küli italmérő működik, amelyek a környék tisztaságát nagyban ve-szélyeztetik. Ezekben a fabódék-ban állandóan laknak és az össze-gyűlt szennyvizet dézsa száma-öntik a földre. Néhál messzire el kell kerülni ezeket a fabódékat,

olyan pennetráns illatot terjeszte-nek.

Arra kéri még a beadvány az elnököt, hogy az ujonnan épített elárúsító csarnok ereszeit legalább

Elküldték a magyar válaszejegyzéket a cseh vámemelési ügyében

A magyar kormány a cseh vámemelés ellen

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelenti tudósi-tónk: A „Magyarország” sze-rint a magyar kormány el-küldte a cseheknek a válasz-jegyzéket, amelyet ma nyújt át Masirevich Szilárd prágai ma-gyar követ Cerny miniszterel-nöknek. Hírlik, hogy a jegyzék

egy méterrel hosszabbítsák meg, a vásárló közönségnek sokszor zu-hogó esőben kell várakozniok. A piac árusítóinak elhelyezésére nézve azt javasolják, hogy a külső utcai frontra telepítsék a kenyé-res, süteményes, vaj, tej és turó árusokat, a belső részen pedig a rövid árusokat helyezték el, akik szívesen megfizetik a napi 15 lei helypénzt. Ezzel az építkezési költségek is törleszthetők lenné-nek és még egy hatalmas tér ma-radna a többi piaci árusok szá-mára is. Ide kerülne a bádo-gos, köteles, kalapos, cipész, csiz-madia, asztalos, rőfös és magyar szabó iparosok. A hely planirozá-sát az érdekeltek szintén kész-séggel vállalnák saját költségü-kön, csak hogy ne kelljen szárbán és szemétkben álldogálniok.

A piaci árusok beadványával legközelebb foglalkozik a városi tanács elnöke és kétségtelül a le-hető legkedvezőbb módon fogja elintézni ezen kívánságokat.

szerint a magyar kormány ra-gaszkodik álláspontjához és tulzottnak tartja azokat a mi-nimális vámtételeket, amelye-ket a cseh kormány Magyaror-szággal szemben alkalmazni óhajt. A magyar kormány csak olyan tárgyalások megindítá-

sába hajlandó bekapcsolódni, amelyek elsősorban a minimális vámtételek mérséklését célozzák.

Jön
Harold Lloyd

MOZI

— Ma, osztorfőzőn utoljára látható a Dorian-filmszínházban a 12 felvonásos kétfős műsor, amelynek keretében színre kerül „Kairó hercegnője” című 7 felvonásos pazar kiállítású történelmi dráma, továbbá a „Le a férfiakkal” című 5 felvonásos vígjáték, melynek főszerepeit a bájos Soave Gallone, a „Quo vadis”-ből ismert Andre Habai és egy két éves csodagyermek alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Legközelebbi műsor „Páris rózsája” Mary Philbin és Huszár Károlyal.

— A végzetes első szerelem c. filmet ma mutatják be az Atlantic és Apolló mozgóknak. Erős társadalmi dráma, a francia regényirodalom legjavából, a mely nem mindennapi témájával, gyorsan likvidáló cselekményével gyönyörű feladat elé állította a rendezőt, aki minden tekintetben megfelel mindannak, ami a kitűnő regénytema feldolgozásával egy tökéletes film elkészítéséhez szükségessé vált. A szereplők mind egytől-egyig a francia művészet legjelesebbjei közé tartoznak, kik közül elsősorban Henry Krauss-t, a franciák legnagyobb színészét, továbbá Helene Darly-t, a „Rejtelmek háza” film női főszereplőjét és Nina Vannát, a „Virrasztanak a fegyverek” fő női szereplőjét kell kiemelnünk. — Jön: Harold Lloyd!

— Jön a Bajadér. A moziba járó publikumnak mindig kedves szórakozása volt a keleti tárgyú filmek nézése. Ebből a zsánerből a két legjobbat: a „Sejk”-et és az „Áruló”-t a Dorian filmszínház mutatta be. Ugyancsak a Dorian filmszínház fogja vasárnap bemutatni a harmadik és legnagyobb keleti filmet, a „Bajadér”-t. A „Sejk”-et Rodolpho Valentino, az „Áruló”-t Petrovich Szvetisláv szimpatikus és szép egyéniségei tették széppé a „Bajadér” férfi főszereplője azonban mindketőt felülmúlja. Az ifjú Schildkraut játsza a francia tisztet, aki ezer és ezer vesztéssel küzd, szédítő lovaglásokat visz véghez, verekszik karddal, törrel, ököllel és a szemvillogásával hódítja az asszonyokat, akár európaiakat, akár bennszülötteket. Norma Talmadge játsza a 8 felvonásos film női főszerepét.

x Olcsó kottát csak a Hegedűs Hirlapirodában kaphat.

Vége felé közeledik a harmadik huszezer lejes sorsolási ciklus

Julius 28-án már huzás.

Most siessen beszerezni a még hiányzó sorsolási számokat.

Mert a világszenzációk miatt óriási az érdeklődés az Estilap iránt.

Főlöslleges példány allg marad.

Tessék belépni, amíg nem késő, az Estilap sorsolási akciójába.

Meg van minden sorsjegye?

Nézzon utánna, mert a hiányt pótolnia kell.

Az Estilap kétszázézer lejes sorsolási ciklusa egységes egész.

Nem elég, ha csak egyes huzásokon vesz részt.

Mert a jutalom sorsolásból kimarad.

Pedig ez a sorsolás slágere.

Vidékiek!

Ha bármilyen akadály merül fel a lap megvásárlása körül, szíveskedjenek azonnal jelenteni a kiadóhivatalban (Hegedűs Hirlapiroda.)

Mi gondoskodunk arról, hogy

Mindenki mindennap megkaphassa az Estilapot, mert szüksége van rá!

Ami segíthetne a francia frankon

— Párisi távirat —

A válság napjaiban nemcsak Párisban, de világszerte, ahol csak a francia frank sorsa iránt érdeklődnek, sokat beszélnek John M. Keynes-nek, a kiváló angol közgazdásznak — aki „A béke gazdasági következményei”-ről írott művével tett szert világhírnévre, — egy cikkéről, amely most Herriot-hoz közelálló L'Information című lap hasábjain jelent meg. Keynes a frank szanálására gyakorlati módokat ajánl és egyebek között

ezt írja:

— A francia közvéleményben kezd végre tért hódítani három olyan igazság, amiket eddig Franciaországban hazafiatságnak tekintettek. Ez igazságokból kettőt hivatalosan is elismertek és elfogadtak. Most a harmadik is kezd utat törni és parancsolólag követeli, hogy elismerjék.

— Az első igazság az, hogy a frank soha többé el nem érheti a régi aranyparitást. A második igazság az, hogy a

Tegye el a július havi

**15, 16, 17, 18, 20,
21, 22, 23, 24, 25**

délelőtt Estilapokat.

Ezeket hozza be július 25., 26. és 27-én a kiadóhivatalba, ahol egy ingyen sorsjegyet kap a július hó 28-iki sorsolásra.

Kisorsolunk 20.000 leit.

frank értékének megszilárdítása a pénzügyi reform programjának nem a végén, hanem az elején kell, hogy szerepeljen.

— A harmadik igazság, noha ezt a franciák még nem ismerték el — az, hogy a frank árfolyamát, ha már egyszer megszilárdult, nem lehet e nélkül másképpen fenntartani mint a Banque de France aranytartalékainak segítségével.

Keynes végül is elfogadja a Caillaux által ajánlott reformokat, noha osztja Tardieu elszántsát a külföldi kölcsön és Blum szimpátiáját a vágyonádó iránt.

Jön
Harold Lloyd

Heyman szinkör

Csütörtök: Züllés útján.
Péntek: Züllés útján.

— Züllés útján, fokról-fokról Asta Nielsen és Gregor Chmara legutolsó nagy filmje, melyben teljes művészetével, teli lélekkel játszik. „A grande dame” életéből egy darab ebben a filmben bemutatott élettörténet. A nagyszerű táncosnő szerepében épügy kiváló, mint a lezüllött utcai nő alakításában. Jön: „Életre-halálra” nagyszerű kalandorfilm.

100 kerékpáros igazolja,

hogy a francia Hunter Verseny-kerékpár a legjobb, legolcsóbban beszerezhető részleteire is

Bedekovitsnál

Iosif Vulcan-utca 17. szám.

**Csomagoló
Gyümölcsös
Posta
Kenőcsös**

ládák

és rekeszek méret szerint a legújabb szabványban készült az

Optima ládagyar

Eckstein és Róth

Calea Victoriei 101-103. Telef. 993.

Az előrehaladott idény miatt

fürdő-sapkáim

30 százalékos engedménnyel árusítom

Barna Miklós

Angyal-drogéria. 2254

Ünnepélyes külsőségek között katonazene várja a debreceni válogatott futballistákat

A két nemzet indulójának hangjai mellett vonulnak be Nagyváradra a magyar futballisták

A vasárnap délutáni nagy nemzetközi válogatott mérkőzés előkészületei teljes erővel folynak tovább és a váradai sportszövetség olyan előkészítő fogadtatást készít elő a magyar futballisták számára, amelyre még nem igen volt példa Váradon. A sportszövetség elnökségének és vezetőségének ez a gesztusa annál jóllehetőbb, mert talán a debreceni válogatott csapat lesz az első amelynek ilyen megkülönböztetett vendégszeretettel lesz része nálunk.

A fogadó és rendezőbizottság most állítja össze a programot, amelyet sikerült megszerezniük. E szerint

Debrecen válogatott csapata és kísérei szombaton délelőtt 11 órakor érkeznek meg Biharpuszki felől Nagyváradra.

A pályaudvaron a 85-ik gyalogezred zenekara várja a magyar futballistákat és amikor a vonat a pályaudvarra befut,

a zenekar előbb magyar, majd utána román nemzeti indulót játszik.

Dr. Roxin Tódor szövetségi elnök és Kiss Kálmán szövetségi kapitány üdvözlők a vendégeket.

akik dejeunerre a pályaudvari étterembe vonulnak.

A pályaudvarról autók és kocsik a Metropol-szálló felé tartanak, ahol a számukra tartott szobákban pihennek az utazás fáradalmait.

Délben társasbéd lesz a Kék-Macskában.

Délután a debreceni futballisták a rendező-bizottság tagjainak kíséretében autókban a Püspök- és Félix-fürdőbe mennek, ahol uzsonnát szervíroznak részükre.

Este térnek vissza a fürdőkől és a Kék-Macskában eltöltött vacsora után feketekévéra az Elite-kávéházban látja őket a vendégül a szövetség.

Vasárnap délelőtt autók és a város által rendelkezésre bo-

csátott fogatokon megtekintik a vendégek a két pályát, a vízműtelepet, a villamosművet és a város egyéb nevezetességeit.

Délben kocsikozó a Fő-utcán. Egy órákor ebéd a Kék-Macskában.

Megérkeztek a színházi koncessziók Nagyváradra

Tegnap délután három portómentes levél érkezett a nagyváradai színházhoz. Mindaháromban sűrű két oldalon gépett egyazon szöveg: huszonöt pontba foglalt feltételei annak, melyek mellett a szépművészetek minisztere „népkisebbségi színházi engedélyt” ad Gróf Lászlónak, Lengyel Vilmosnak és Tompa Bélának. Az engedély nem szól városra, nem szól kerületre, csak úgy általában tudatja, hogy akiben van vállalkozási szellem, rettenthetetlen bátorság, az igyekezzen a megkövetelt feltételek szemellettartásával megegyezést létesítenni annak a városnak vezetésével, amelyben társulatával működni óhajt.

Ismereteseek már azok a rigorózus feltételek, amelyeket a minisztérium a jó ég tudja mi-féle tanácsok alapján felállított. Ahányszor csak szükség van rá — havi nyolc előadásig — köteles a színházgázgató átengedni a színházat a saját dekorációjával és felszerelésével a román vendégtársulatok számára, köteles százezer lej kauciót letenni színészei existenciájának biztosítására, köteles román állampolgárokból összeállítani a társulatát, köteles nivós repertoárját már is bemutatni, köteles két románból fordított darabot színrehozni, köteles töltni a rendszeres ellenőrzések, köteles a várossal a színház bérletére megegyezni és köteles még vagy tizenöt kisebb-nagyobb és

Vasárnap délután hat óra után mennek ki a mérkőzésre, ahol ünnepélyes külsőségek és selyemmel himzett zászlócsere és üdvözlések után kezdetét veszi

a háboru óta az első Debrecen-Nagyvárad városközi mérkőzés.

A mérkőzés befejezése után a szövetség ötven terítékes bankettet ad a vendégek tiszteletére.

A debreceni csapat hétfőn délelőtt utazik vissza.

Titokzatos hullá a Dunában

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről táviratozzák: Százhalombattán tegnap délután egy megcsonkított férfi holttestét fogták ki a Dunából. A hullá belsőségei teljesen hiányoztak. Minthogy az ügy mögött titokzatos bűnügyet sejtene, megindult a nyomozás annak kiderítésére, hogy ki a hullá és miként került a Dunába.

Mit mond a polgármester és mit szólnak a színházgázgató-jelöltek

könnyebb-nehezebb feltételnek megfelelni, s ez esetben majd a minisztérium hozzájárul, hogy az illető városban megkezdhesse működését.

A koncessziók kiadása kapcsán megkérdeztük Tulbure Györgyöt, az ideiglenes városi tanács elnökét, mi a véleménye a jelen pillanatban a Váradon kialakult színházi helyzetről.

— Hozzánk ugyan még nem érkezett meg a kultuszminisztérium döntése, de magánuton már az este értesültem róla, hogy a nagyváradiak közül Gróf László, a jelenlegi direktor, továbbá Lengyel Vilmos és Tompa Béla színművészek kaptak koncessziót. Elsősorban tehát — amennyiben mindahárman komolyan reflektálnak a színházra — velük kell tárgyalnunk.

— Olvastam különben a koncesszióban felsorolt feltételeket és kerekén megmondhatom, hogy

ember legyen a talpán, aki ilyen súlyos körülmények között vállalni tudja a színház igazgatását, pláne, hogy az normális és művészi szempontból is kifogástalan legyen

és a pályázó színházgázgató is megtalálja számításait.

— Viszont a magam részéről helyesnek tartom a minisztériumnak azt a megszorítását, hogy

a jövő szezonra idegen állampolgár (félremagyarázhatatlan, hogy a kultuszminisztérium magyar állampolgársággal rendelkező művészekre céloz) nem szerződhet.

A minisztériumnak, véleményem szerint, az lehetett ezzel az intenciója, hogy az Erdélyben élő magyar színészek elhelyezkedését biztosítsa mindenkiféle.

— Mint már említettem a városhoz eddig semmiféle rendelkezés sem érkezett. Nem lehetetlen, hogy a minisztérium hozzánk küldendő rendeletében

külön utasítások is lesznek a szerződés megkötésének feltételeire vonatkozóan.

Ez most már csak órák kérdése lehet és átérzve az ügy komolyságát és fontosságát kijelenthetem, hogy a comisie interimare

azonnal tárgyalás alá veszi az igazgatójelöltek beadványát,

mihelyst a kultuszminisztérium felhatalmazását kézhez kapjuk.

— Még annyit csupán, hogy Gróf László ma fenntartáram és előszóval is bejelentette, hogy

koncessziója alapján pályázni óhajt a váradai színházra és erre vonatkozó kérvényét, a legsürgősebben talán még a mai nap folyamán benyújtja.

Mindenestre örvendetes dolog, hogy a tanácselnök véleménye megegyezik a közvélemény objektív megállapításával, hogy a minisztérium feltételei nehéz akadályok elé állítják a pályázókat, de ugyanakkor a polgármester nemes intenciója véleménye, hogy román állampolgársággal rendelkező színészekből kell szervezkedni, sajnos, sokkal elháríthatatlanabb akadály, semmint képzelik.

A ma Erdélyben játszó magyar színészek egy részének nincsen román állampolgársága annak dacára, hogy a romániai színészszövetségnek tagjai.

De még így is a rendelkezésre álló erők kiegészítésre szorulnak, mert hiszen utánpótlásra alig is lehet gondolni. Ha tehát a szervezkedés sine qua nonja az marad, hogy magyar állampolgár színészek nem szerződhetők, olyan nivócsökkenés áll majd elő, ami később gazdaságilag is szomorúan fogja éreztetni hatását.

Megkérdeztük Gróf Lászlót, aki igényét már be is jelentette az ideiglenes tanács elnökénél. Grófa következőket mondotta:

A koncessziót tegnap este kaptam meg és egyenesen megdöbbenetek azok a feltételek, amelyeket a minisztérium a magyar színházgázgatók részére előír. Hogy mégis vállalom a színház igazgatását, ezt teszem azzal a szent meggyőződéssel, mert érzem és tudom, hogy

a váradai magyar színházi színpad soha komolyabb veszélyben nem forgott, mint éppen ma.

Elvállalom a nehéz feladatot, a magyar faj és a magyar kultúra ápolása, fejlesztése és fennmaradása érdekében. Számolok az összes körülményekkel, de viszont számítok arra is, hogy

Nagyvárad város magyar polgársága szintén tudatában van annak, hogy jogaink feladása egyet jelentene az itteni magyar színházi halál ítéletével.

Tudom, hogy mi a felelősséget

Véres tüntetés a bécsi Ringen

Összetűzés hadviseltek és rendőrök közt

— Az Estilap eredeti távirata —

Bécsből jelentik: A hadviseltek társasági szövetsége a Ringen tüntetést, majd a városban nagygyűlést rendezett. A gyűlés simán folyt le, utána megint tüntettek a parlamentnél, majd a városházára akartak visszatérni, de ezt lezárta az őrség. Erre verekezés támadt, amiben többen megsebesültek, mivel az őrség fegyverét használta. Többeket letartoz-

tattak.

A bécsi rendőrség erre vonatkozóan hivatalos jelentést adott ki, amely szerint több kommunista és ifjúmunkás volt, akik a tömeget a munkáskamara elé akarták vinni, hogy az Oroszország felé irányuló kivándorlási akciót sietessék. Két tüntető és több rendőr súlyosan megsebesült.

ró rám, a színigazgatás elvállalása — pláne a közelmúlt alapján — de meggyőződésem, hogy a jövő szezonban a társulat prosperálását biztosítani tudom.

— Hogy mik a terveim, arról természetesen most még korai lenne beszélni. Annyit azonban mondhatok, hogy amennyiben a város bizalma ismét engem jelölne

a magyar színészet váradi végvárában nemesebben csendülne fel a szó és a dal.

Igéretem, hogy a szervezkedés néhez munkáját, nagy körültekintéssel, közmegegyezésre fogom elintézni és azzal a fanatikus meggyőződéssel nyújtom be kérvényemet, hogy szebb jövő,

magasabb művészi felkészültség fogja megalapozni a váradi magyar színjátszást.

Ma délelőtt különben felkerestem Tulbure György tanácselnököt, akinek kérvényemet még a mai nap folyamán be is fogom nyújtani.

Reméljük, hogy Gróf László a tényleg válságos pillanatban nemcsak szépen hangzó frázisokkal enyhít a maga és a város aggodalmán, hanem tényleg áterzi és meg is valósítja, amit ígér, — ha a választás reá esik.

Különben Gróf Lászlónak már vannak tapasztalatai akörül, hogy miképp lehet a prosperálás elé került színteket elkerülni, sőt átélte már a zátonyrajutás veszedelmét is. Talán ezek az tapasztalatok segítenek a nehézségeken. Ellenben

Tompa Béla nyomában átlátta elkövetkezendő helyzete képtelenségét, s a minisztérium adta engedéllyel már nem is óhajt élni.

Marad tehát Gróf Lászlón kívül még egy pályázó: Lengyel Vilmos. A rokonszenves művész a maga szándékáról így nyilatkozott ma:

A minisztérium megszabott feltételei végzetesen súlyosak a magyar színészetre. A felelősség ezután nemcsak a jövőendő színigazgatóé, hanem legalább olyan mértékben a város tanácsáé is. A város tanácsának kell megértéssel engedményekkel és

jóakaratu támogatással a színigazgatót olyan helyzetbe segíteni, hogy a nagyon súlyos feltételek ellenére is fennakadás nélkül vezethesse végig a szezon.

Lelkiismeretes, jószándéku ember nem is vállalhatja ezt a város legmesszebbmenő kedvezményei nélkül.

A pályázattól egyelőre vissza nem lépek, amíg nem ismerem a város álláspontját ebben a kérdésben.

Ha a város tanácsa az általam kértendő kedvezményeket teljesíthetőnek fogja tartani és az én személyemre esne a választás, hangzatos fogadkozások nélkül csak annyit ígerek, hogy legjobb hitem, tudásom és becsületem szerint a művészt, a szépet és a jót akarom szolgálni és a lehetőség kezeimbe kerül, a legjobb társulatot fogom megszervezni.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóig 40 lei. Egy szó 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cím a kiadóban” jelzés díja 10 lei. Állást keresőknek 50 % engedmény.

Fürdőruhák, harisnyák, nyári trikók, szvetterek legolcsóbbak a

Hölchérke-áruházban
SAS-PAJOTA

LEVELEZÉS

SZOVATARA augusztus 5-től partnert keres fiatal uriaszony. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 925

FIGYELEM Hölgyeim! Divatos gépruha himzés, gépzsurozás olcsón és gyorsan készül. Vlahuta (Szent János) utca 29. 884

LAKÁS

KÖZPONTBAN 3 szobás hall, fürdőszobás modern lakásomat ráfizetéssel elcserélném 5 szobás csakis központban levő modern lakással. Cím Hegedüs Hirlapirodába kérek. 745

KÉT szoba, fürdőszobás lakást keresek, lelépést fizetek, központban. Cím Sonnenfeld nyomda portásánál.

MODERN kétszobás lakást keresek. Cserébe adok egyszobás komplett lakást és magas lelépési díjat fizetek. „Sürgös” jelzéssel a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 896

KÜLÖNBEJARATU, csinosan butorozott szoba központban azonnalra kiadó 1 vagy 2 személynek őr ellátással. Legmanné, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 5. II. em. aító 4. 864

KÖZPONTBAN utcai butorozott szoba kiadó. Kelemen könyvkereskedő, Vitéz Mihály (Nagypiac) tér. 924

SZOBA, konyha, speiz lelépés nélkül azonnal kiadó. Tudor Vladimirescu (Magyar) utca 7.

INGATLAN

HAZHELYEK eladók, a város különböző részein központhoz közel, villany, vízvezeték és kiépített uttest mellett 30,000 leitől kaphatók kedvező részletfizetésre. — Központban szép házhelyek 90,000 leitől—120,000 leig. Kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni: Topsál és tsa, Strada George Lazar No. 20 (volt Uri-utca 56.) 2766-3

ALKALMAZÁS

INTELLIGENS német vagy magyar leány 2 nagybacska gyermekhez kerestetik. Cím: Hegedüs Hirlapiroda. 934

ÖNÁLLÓ szabásznő, ki perfekt varrónő, éves praxszissal varrószaalon vezetésére felvétetik. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 935

ROMAN, magyar gépirónót gyakorlati ügyvédi iroda keres. — Gyorsírást tudó előnyben. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 927

NEMETÜL tudó kezdő irodista leány felvétetik, szombat megtartásával. Friedmann, Cosbuc (Szalárdi) utca 9. 926

ROMANUL tudó gépirónót keresek délutánra. Rimanóczy-utca 3. sz. emelet. 932

IRODAI gyakorlattal bíró kisasszony, ki osztás szorzásban tökéletes jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. Románul tudók előnyben. Ájánlatok fizetési ígérem megjelöléssel „Műszaki” jelíggel Hegedüs Hirlapirodába kéretnek. 920

ADÁS-VÉTEL

KÉZIMUNKA előnyomda és fahérmű üzletemet berendezéssel, elköltözés miatt jutányos áron eladnám. Alexandri (Teleki) u. 38. 905

NEM látható óriási, de kitűnő karban levő Smith Premier írógép olcsón eladó. Értekezhetni délután négykor, Avram Jancu (Kossuth) utca 7, ügyvédi iroda. 894

STRINDBERG: Cseléd fia című könyvet megvételre keresem. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 888

PERZSASZÖNYEGEK szakszerű javítását, tisztítását, molytalantását legjutányosabban vállalom. Ugyanott tanulólányok fizetéssel felvétetnek. Balla, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 29. 820

SZEMÉLYSZALLÍTÓ, jól fejlődő Fiat autobus eladó. Értekezhetni Nasch dohánytőzsde, Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) utca 3. 892

MÜHELYNEK, raktárnak betonozott utcai suterin, villany, vízvezetékkel azonnalra kiadó. Vas, Cuza Voda (Szacsavay) utca 17. 928

ELADÓ olcsón gyönyörű mintájú gobelin. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 929

PERZSASZÖNYEGEK eladók. Cím Pável-utca 15. 931

GYERMEKKOCSIT megvételre keresek. Cimeket Hegedüs Hirlapirodába „Gyermekkosci” jelíggel. 933

NAGY álló vagy falitükröt keresek. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 936

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT kedd este a Körös korzón egy pénzestárca. A tárcát megtarthatja, csak az irásokat adja be a Hegedüs Hirlapirodába. 930

KERESEK több évi praxszissal bíró, szabni és varrni kitűnően tudó korrekt társat központban levő, nagy ismeretségi körrel bíró női divat szalonhoz. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 937

Elutazás miatt üzlet forgalmas utcában azonnal eladó. Cím a kiadóban.

BUTOROK gyári áron kaphatók a legfinomabbtól a legolcsóbbig Steiner butorgyárosnál Avram Jancu (Kossuth) utca a volt Faragó bőrzület 2438

Tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árak **Back Bernát** szőnyeg és butorkelme üzletében Piața Regina Maria (Bémer)-tér 1. 2320-1

A legdivatosabb női kalapokat készíti **SZÁNTAY** Rimanóczy-utca 5. sz. alát

Gyermekkosci

ernyők, gummizások, szakszerű javítások 2968

Szöke Miklós gyermekkosci üzemében

Piața Unirii 16., Saguna (Kapucinus)-utca sarok.

Üdülés

hizókura

Abbázia

legszebb helyén, az

Eléna

pensióban

Felvilágosítást nyújt a Hegedüs Hirlapiroda

Felhalmozódott **maradék** mélyen leszállított árban árusítatnak **Back Bernát** cég-nél Piața Regina Maria (Bémer)-tér 1. szám. 2320-2

Könyvpiac szenzációja!

Olvassa el: Kellermann

Schellenberg Tesiverek

című regényét.

Egyetlen könyvgyűjteményből sem hiányozhatik.

Ára: 190 — Lei

a Hegedüs Hirlapirodában.

Vidékre utánvét azonnal elküldjük

Üzleti Könyvet

minden rovat és be-
osztásul a legjobban

Sonnenfeld-nél
vásárolhat.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.